

TRENČIANSKY TERAJŠOK

nezávislé informácie zo života trenčianskeho regiónu

sobota 30. december 2017 | 19:30:56 | meniny oslavuje: Dávid | zajtra má meniny: Silvester

Detské mestečko Zlatovce – vzostup a pád

S problematikou starostlivosti o opustené deti sa architekt Detského mestečka Ing. Arch. Peter Brtko prvý raz zaoberal, keď riešil Detský domov pre 240 detí, v atraktívnom prostredí bývalej Palehnerovej záhrady – Horský park v Bratislave, ktorého ďalšiu realizáciu zmarili záplavy na južnom Slovensku. Vzápätí prišla iniciatíva z vtedajšieho trenčianskeho Okresného národného výboru, kde o výstavbu takéhoto zariadenia prejavil eminentný záujem riaditeľ odboru školstva Ing. Štefan Rehák, ktorý sa neskôr stal prvým riaditeľom Detského mestečka.

Vyvinul sa systém výchovy a starostlivosti o opustené deti, ktorý spočíval vo vytvorení umelých rodín, ktoré tvorili manželské páry so svojimi vlastnými deťmi spolu s ďalšími 12-15 deťmi odkázanými na detský domov vo veku od 1 do 18 rokov.

Lokalitný program pre Detské mestečko sa podarilo zostaviť takým spôsobom, že ani pri jeho realizácii v ňom prakticky nedošlo ku zmene. Detské mestečko sa skladá z funkčne ucelených základných celkov, z ktorých je na prvom mieste centrum, ktoré tvoria objekty riaditeľstva s klubovňami, viacúčelová sála s kapacitou 300 miest, jedálne s kuchyňou a zo športových priestorov telocvične 15 x 30 m, a plaveckého bazénu 10,5 x 25 m so šatňami. Centrum dopĺňa blok kotolne, trafostanice a súbor údržbárskych dielní so skladmi.

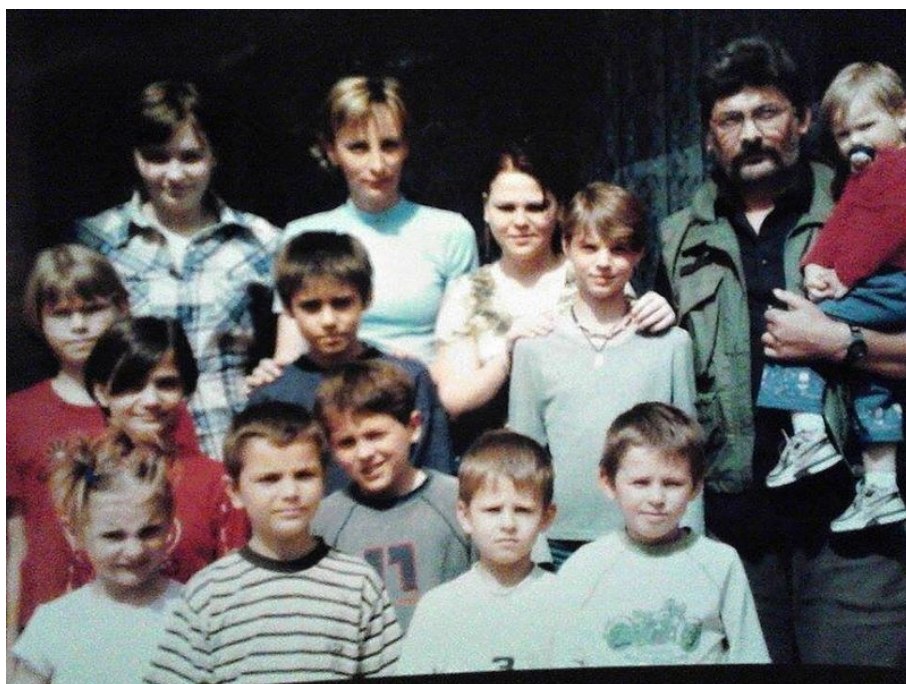

foto: archív Detské mestečko – Facebook

Bývanie detí vo veku 3-18 je riešené v štyroch obytných skupinách, ktoré tvoria štyri jednoposchodové rodinné domy a prízemný objekt herne klubovní, špecifická obytná

skupina štyroch prízemných objektov, bola určená pre deti vo veku 1-3 rokov, čo sa neskoršie zmenilo na materské školy.

foto: archív Detské mestečko – Facebook

Výrazným prvkom mestečka je 18 triedna základná škola určená aj pre deti zo Zlatoviec a okolia, s nadštandardným priestorovým a technickým vybavením.

Tieto prevádzkové celky ešte dopĺňa zdravotné stredisko, objekt bytov zamestnancov a športový areál.

Bytová jednotka, má na prízemí byt rodičov a ich vlastných detí a spoločné priestory haly, malej kuchynky, jedálne, priestoru s fotelovým posedením, študovne a hygienického vybavenia, na poschodí sú izby detí, v jednom

krídle dve izby pre dievčatá, v druhom päť izieb pre chlapcov, pričom obe skupiny majú vlastné hygienické vybavenie, so spoločnou halou.

foto: archív Detské mestečko – Facebook

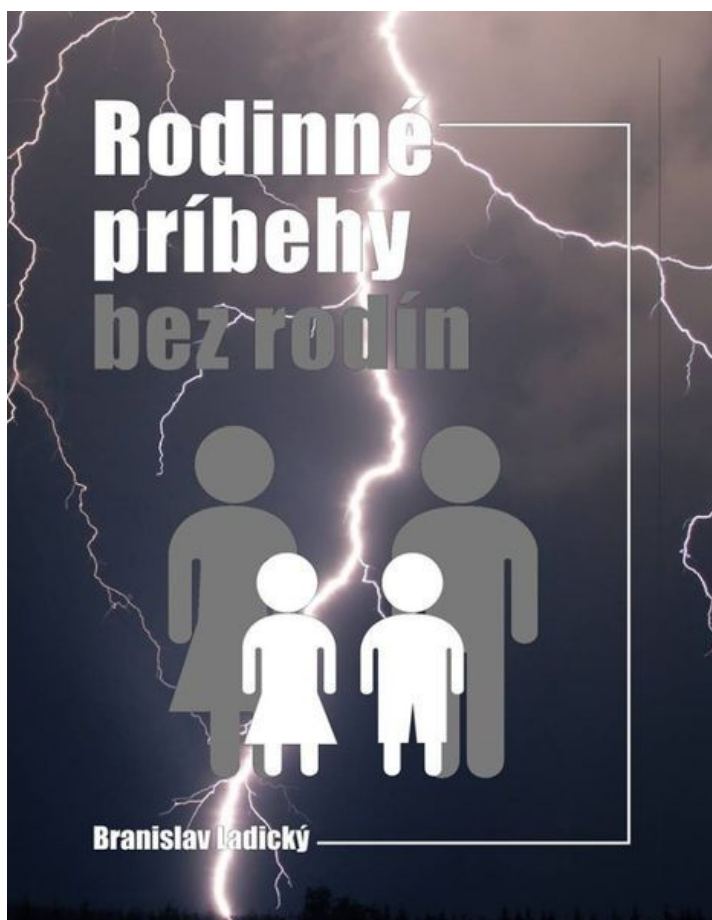
Súčasnosť Detského mestečka

Svet sa zmenil a potrebovalo sa zmeniť aj Detské Mestečko (otvoriť sa, vypustiť málo funkčné prvky) Ono sa žiaľ nechcelo zmeniť. Tým sa uvoľnil priestor na aplikáciu „univerzálnej vízie“ o transformácii detských domovov, ktorá bola vo vzťahu ku Mestečku neodborná. K základnej myšlienke ho neposunula k rodine, naopak, od modelu rodiny ho vzdialila.

Za oveľa dôležitejšie sa pokladá pestovanie si vlastného imidžu. Deti sa v dnešnej dobe stali iba okrajovou záležitosťou v ktorej sú rozhodujúce iba zisk, moc a postavenie.

V takomto stave Detské mestečko fungovalo od 1973 do roku 2005, keď vtedajšia ministerka práce a sociálnych vecí zrušila takmer 40 rokmi , osvedčený výchovný systém založený na umelých rodinách, keď tieto nahradil vychovávateľia s 8 hodinovým pracovným úväzkom.

Snáď ako príklad nefunkčnosti je príbeh môjho kamaráta odchovanca, ktorý ešte žije v mestečku. Študuje na TU Alexandra Dubčeka, ale bývať musí v

Bratislave u priateľa, nakoľko v „Bunke mladých“ nie je žiadny vychovávateľ a chodia tam prespávať ľudia bez domova. Človek tam vôbec nemá pocit bezpečia.

foto: archív Detské mestečko – Facebook

Mestečko sa teda dostalo do vážnej krízy. Súčasne riešenia sa zaoberajú predovšetkým tým, že neriešia podstatu problému, žiaľ v niektorých oblastiach, ešte krízu prehľujú. Základná idea Mestečka „úplnej náhradnej rodine“ je aj dnes prijateľná a odborne dostatočne podložená. Situácia je zrejme nezvratná. Neexistuje totiž reálny odborný potenciál a ani politický záujem na jeho

udržanie. Súčasťou je šírenie poloprávd (o „výkladnej skrini socializmu“, o tom, že „zariadenie neučili deti samostatnosti, že bolo getom“ a pod.), ktoré majú vytvoriť obraz o zlyhaní systému a ospravedlniť zmeny, ktoré sa dnes žiaľ realizujú.

Postavme sa proti tomu – je to rakovina!

Spracoval

Mgr. Branislav Ladický – autor publikácie „Rodinné príbehy bez rodín“
odchovanec Detského mestečka